

SAMENVATTING

106199 - klacht over ontbreken probleemomschrijving en ondersteuning bij dyslexie, over gebrekkige communicatie en over onveilige schoolomgeving; PO

Als (gedrags)problemen de ontwikkeling van een leerling belemmeren dient er een plan te worden opgesteld met daarin een beschrijving van de beginsituatie, de gewenste eindsituatie en de wijze waarop dit bereikt moet worden. Het heeft vier maanden geduurd voordat het plan in werking is getreden. Uit de tussentijdse evaluatie van het plan bleek dat de leerling aanzienlijke vooruitgang had geboekt. Als eerder was omschreven welke problemen de leerling had en op grond daarvan was gewerkt met een handelingsplan, had de leerling eerder vooruitgang kunnen boeken. Nu dit niet is gebeurd, is de leerling belemmerd in zijn ontwikkeling.

Voor de leerling is een dyslexiepaspoort opgesteld. Er is niet steeds conform het dyslexiepaspoort gehandeld. Daarnaast zijn de pedagogische adviezen gedeeltelijk opgevolgd. De school heeft gemaakte afspraken niet altijd of onvoldoende tijdig nagekomen. De school heeft de communicatie met klagers bemoeilijkt.

Dat de schoolomgeving voor de leerling onveilig is geweest, is niet vastgesteld. Wel is de communicatie over de aanpak (algemeen en specifiek) onvoldoende geweest.

De klacht over de probleembeschrijving is gegrond is en de klachten over de ondersteuning, communicatie en de veilige schoolomgeving zijn gedeeltelijke gegrond.

ADVIES

inzake de klacht van:

de heer en mevrouw A, ouders van B, voormalig leerling op C te E, klagers

tegen

de heer D, directeur van C, verweerder
gemachtigde: mevrouw mr. F

VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Bij klaagschrift met bijlagen van 21 maart 2014, ingekomen op 28 maart 2014 en aangevuld op 19 mei en 5 juni 2014 hebben klagers overeenkomstig de voor de school geldende klachtenregeling een klaagschrift ingediend met de volgende inhoud:

Klagers klagen erover dat de directeur heeft geweigerd om een probleembeschrijving te formuleren waardoor hun zoon B is belemmerd in zijn ontwikkeling. Daarnaast klagen klagers erover dat hun zoon B geen ondersteuning van school krijgt ten aanzien van zijn dyslexie. Daarbij wordt door de directeur de communicatie met klagers geblokkeerd. De school slaagt er voorts niet in om voor B een positieve, veilige schoolomgeving te creëren, een en ander zoals toegelicht in het klaagschrift van 21 maart 2014 en de aanvulling daarop van 19 mei 2014.

Na ontvangst van de klacht heeft een secretaris van Onderwijsgeschillen met partijen gesproken over de vraag welke vorm van conflictoplossing (klachtbehandeling door de Commissie of mediation) zich het meest leent voor de klacht. Op basis van de gesprekken is de klacht ter behandeling aan de Commissie voorgelegd. De Commissie heeft de directeur, eindverantwoordelijk voor de gang van zaken op school, aangemerkt als verweerder.

Verweerder heeft op 1 mei 2014 een verweerschrift met bijlagen ingediend en op 7 mei 2014 nadere stukken ingediend.

Alle stukken zijn over en weer in afschrift aan partijen gestuurd.

De mondelinge behandeling van de klacht vond plaats op 11 juni 2014 te Utrecht.

Klagers waren ter zitting aanwezig.

Verweerder was ter zitting aanwezig en werd bijgestaan door zijn gemachtigde.

Onder handhaving van hun standpunten hebben partijen een nadere toelichting gegeven.

Aangezien verweerder de aanvullende stukken van klagers d.d. 5 juni 2014, zijnde een reactie op het verweerschrift van 36 pagina's plus 55 bijlagen, eerst op 10 juni 2014 heeft ontvangen, heeft de Commissie ter zitting besloten dat verweerder hierop na de zitting nog een schriftelijke reactie kon indienen. Deze reactie heeft de Commissie op 20 juni 2014 ontvangen en een afschrift daarvan is aan klagers gestuurd.

Op 3 juli 2014 heeft de Commissie partijen laten weten dat de Commissie na de zomervakantie van de school haar advies uitbrengt.

Hetgeen in de stukken en op de zitting naar voren is gebracht is, voor zover relevant, zakelijk in dit advies weergegeven.

DE FEITEN

B heeft vanaf groep 1 op C gezeten. Het schooljaar 2013/2014 zat B in groep 6. In groep 4 is er na onderzoek vastgesteld dat B dyslectisch is, waarna er een dyslexieverklaring is afgegeven.

Aan het begin van het schooljaar 2012/2013 is in een dyslexiepaspoort concreet beschreven op welke wijze B wordt ondersteund. In groep 6 heeft de school opnieuw in het dyslexiepaspoort beschreven bij welke dispenserende en compenserende maatregelen B baat heeft.

Op 17 september 2013 hebben klagers gesproken met de leerkrachten van groep 6, de ib'er en de directeur van de school. De directeur was onaangekondigd aangeschoven bij het gesprek om met klagers te praten over gedragsproblemen die B volgens de school liet zien. Een vervolggesprek vond plaats op 8 oktober 2013. De dag daarna hebben klagers een klacht over de directeur ingediend bij het schoolbestuur. In het kader van de klachtbehandeling heeft de bestuurder met klagers, met de directeur en tot slot met beide partijen gesproken. Deze gesprekken hebben geresulteerd in een aantal afspraken. Klagers zouden een kopie van het leerlingdossier krijgen en de leerkracht zou een probleembeschrijving en een individueel handelingsplan opstellen. Op 17 december 2013 hebben klagers met de leerkracht en de ib'er gesproken over het handelingsplan. Naar aanleiding van dit gesprek is het plan aangepast. Op 13 januari 2014 is het plan in werking getreden.

Een maand eerder had de directeur aan alle ouders van de groepen 6 en 7 een brief gestuurd over het schoolklimaat dat in deze groepen onvoldoende veilig was. Klagers hadden vlak voor ontvangst van de brief besloten om B thuis te houden omdat zij het op school niet veilig vonden. Na ontvangst van de brief hebben klagers de directeur gevraagd wat de school gaat doen aan de onveilige situatie. Daarop heeft de directeur besloten dat de leerkracht van groep 6 ondersteund zou worden door een andere leerkracht. Deze leerkracht zou er ook zijn om B met ingang van 17 december 2014 te begeleiden.

Naar aanleiding van een incident waar B bij betrokken was hebben klagers op 22 januari 2014 een gesprek gevoerd met een van de leerkrachten van groep 6, de begeleider (extra leerkracht) van B en de directeur. Omdat het vertrouwen tussen klagers en de school steeds minder werd, is er op 18 februari 2014 een gesprek georganiseerd om te komen tot een oplossing van de ontstane situatie. Bij dit gesprek waren aanwezig klagers, de leerkracht, de directeur en de algemeen directeur van het schoolbestuur. In het kader van het vinden van een passende oplossing heeft een extern bureau een handelingsplan opgesteld ten behoeve van B en is de directeur van het samenwerkingsverband ingeschakeld. Uiteindelijk hebben klagers besloten om B over te plaatsen naar een andere school. Met ingang van 12 mei 2014 is B gestart op een nieuwe school.

OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

De Commissie overweegt dat de school op grond van artikel 11 Wet primair onderwijs ouders dient te informeren over de vorderingen van een leerling. In het verlengde daarvan mag van een school verwacht worden dat zorgen over de ontwikkeling van een leerling besproken worden met zijn ouders/verzorgers.

Als (gedrags)problemen de ontwikkeling van een leerling belemmeren dient er een plan te worden opgesteld met daarin een beschrijving van de beginsituatie, de gewenste eindsituatie en de wijze waarop dit bereikt moet worden. Zodra een plan is opgesteld en besproken met de ouders kan de school werken aan de in het plan omschreven doelen. Om misverstanden te voorkomen is het raadzaam om ieder plan door de ouders ter kennisname te laten ondertekenen. Ter voorlichting merkt de Commissie op dat het handelingsplan met 1 augustus 2014 is vervangen door het ontwikkelingsperspectiefplan.

De Commissie stelt vast dat de school haar zorgen over B's gedrag in september 2013 met klagers heeft gedeeld. Echter de afspraak dat de leerkracht een probleembeschrijving op papier zou zetten, deze met klagers zou bespreken om vervolgens een handelingsplan en actieplan op te stellen is slechts gedeeltelijk en pas laat nagekomen. Uit de verslagen van de gesprekken die klagers met de bestuurder hebben gevoerd blijkt dat genoemde afspraken halverwege oktober 2013 zijn gemaakt. Uit de overgelegde aantekeningen van de leerkracht blijkt dat zij in november 2013 een probleembeschrijving had gemaakt. Deze heeft zij echter niet gedeeld met klagers. Het handelingsplan is halverwege december 2013 met klagers besproken. Daarin is opgenomen dat B last heeft van opstart- en concentratieproblemen maar niet dat hij in de emotie kan schieten wanneer zaken niet gaan zoals B dat wil. Het plan is ongeveer vier maanden na het gesprek van 17 september 2013 in werking getreden.

Uit het gespreksverslag van 8 oktober 2013 blijkt dat toen is besproken dat bij onveranderd gedrag van B er mogelijk tot schorsing of verwijdering overgegaan kon worden. Daarmee heeft de school een beeld geschetst van ernstige gedragsproblemen. Een beeld dat naar het oordeel van de Commissie niet overeenkomt met de beschrijving van de problemen zoals opgenomen in het handelingsplan. Dat laat onverlet dat er gedragsproblemen waren die de school zorgen baarden en waarvoor een handelingsplan opgesteld zou worden. Uit de tussentijdse evaluatie van het handelingsplan blijkt dat B aanzienlijke vooruitgang heeft geboekt. De Commissie acht het daarom aannemelijk dat als eerder was omschreven welke problemen B had en op grond daarvan was gewerkt met een handelingsplan B ook eerder vooruitgang had kunnen boeken. Nu dit niet is gebeurd, is B belemmerd in zijn ontwikkeling en acht de Commissie de klacht hierover dan ook gegrond.

Naar aanleiding van de klacht over de ondersteuning bij dyslexie stelt de Commissie vast dat er in groep 6 voor B, net als in groep 5, een dyslexiepaspoort is opgesteld. De Commissie constateert dat er op een paar onderdelen niet (direct) conform het dyslexiepaspoort is gehandeld. Aan het einde van het dyslexiepaspoort staat dat het voor kinderen met dyslexie belangrijk is dat er een positieve leeromgeving wordt gecreëerd onder meer door de leerling veel complimenten te geven. In groep 5 werd gewerkt met een beloningssysteem en het bleek dat B daar erg goed op reageerde. Uit de stukken blijkt dat het gebruik van een beloningssysteem in groep 6 pas in januari 2014 is geïntroduceerd. Een ander punt waarop niet conform het dyslexiepaspoort is gehandeld is de wijze van het afnemen van een Cito-toets. De school heeft erkend dat dit een keer anders is gegaan. Wat betreft de pedagogische adviezen die samenhangen met de dyslexie van B stelt de Commissie vast dat deze gedeeltelijk zijn opgevolgd. Zo is B niet vooraan in de klas gezet. Als het ene advies wel en het andere niet wordt opgevolgd, mag van de school verwacht worden dat haar keuze wordt onderbouwd. Dat is niet gebeurd en het is de Commissie dan ook niet duidelijk geworden waarom B niet vooraan in de klas is geplaatst. Net zo min is het duidelijk waarom het advies om een stappenplan "hoe

start ik op" op de tafel van B te leggen niet meteen maar pas met ingang van 13 januari 2014 is opgevolgd.

Op grond van het bovenstaande komt de Commissie tot de conclusie dat er wel ondersteuning is gegeven maar dat er niet steeds conform het dyslexiepaspoort en de pedagogische adviezen is gehandeld zonder dat de school heeft kunnen aangeven waarom. In die zin acht de Commissie dit klachtonderdeel gegrond.

Als onderbouwing van de klacht over het blokkeren van de communicatie hebben klagers onder meer aangevoerd dat verweerder zich ten opzichte van hen op intimiderende wijze en agressief heeft opgesteld. De Commissie heeft dat niet kunnen vaststellen. De Commissie constateert dat klagers zich niet zodanig geïntimideerd hebben gevoeld dat hen het zwijgen is opgelegd. Er zijn vele gesprekken gevoerd en er is over en weer ook het nodige op papier gezet. Naar aanleiding van de gesprekken zijn er meerdere afspraken gemaakt. De Commissie stelt vast dat deze afspraken niet altijd of onvoldoende tijdig zijn nagekomen. Uit de stukken blijkt dat in september 2013 is afgesproken dat klagers een kopie van het leerlingdossier zouden krijgen en dat de leerkracht van groep 5 bij het gesprek van 8 oktober 2013 aanwezig zou zijn. De laatste afspraak is niet nagekomen en het leerlingdossier hebben klagers begin november 2013 ontvangen. Uit het besprekingsformulier van 8 oktober 2013 blijkt dat verweerder klagers zou informeren over incidenten van het jaar daarvoor. Voor zover hieraan inhoud is gegeven met het overzicht dat is opgesteld door de leerkrachten van groep 5 is dit niet tijdig geweest. Immers, de leerkrachten van groep 5 hebben een verslag over hun ervaringen met B geschreven dat klagers pas in maart 2014 hebben ontvangen. Hierboven heeft de Commissie al vastgesteld dat de afspraken over het opstellen van een probleemomschrijving en handelingsplan gedeeltelijk en pas laat zijn nagekomen. Beide partijen hebben naar voren gebracht dat de communicatie steeds stroever verliep. De Commissie acht het aannemelijk dat dit in overwegende mate is veroorzaakt doordat de school gemaakte afspraken niet altijd of pas laat is nagekomen. De Commissie komt tot het oordeel dat de school de communicatie met klagers niet heeft geblokkeerd maar wel heeft bemoeilijkt. In die zin acht de Commissie de klacht gegrond.

Iedere school heeft de inspanningsverplichting om een veilige schoolomgeving te creëren voor alle leerlingen en medewerkers op de school. Uit de stukken blijkt dat in groep 6 en 7 ondanks de verschillende instrumenten die de school heeft om de sociaal emotionele veiligheid te waarborgen het schoolklimaat onvoldoende veilig was. Een situatie die zich in voorgaande jaren ook al eens had voorgedaan. Uit de stukken blijkt dat verweerder de ouders van de leerlingen uit groep 6 en 7 heeft geïnformeerd over de onveilige situatie en over de maatregelen die in verband daarmee genomen zouden worden. Het is voorzienbaar dat ouders na ontvangst van de brief over een onvoldoende veilig schoolklimaat ongerust zijn. Van de school mag dan verwacht worden dat de ouders, waaronder klagers, binnen afzienbare tijd na die brief worden geïnformeerd over het effect van de genomen maatregelen. Vier maanden na de eerste brief is tijdens een ouderavond toegelicht hoe de situatie was en wat er na de interventies is veranderd. Naar het oordeel van de Commissie heeft de school adequaat gehandeld wat betreft de aanpak van het schoolklimaat zij het dat de terugkoppeling naar de ouders beter had gekund. Wat betreft de specifieke situatie van klagers, die zich ongerust maakten over de veiligheid van hun zoon, constateert de Commissie dat klagers ruim een maand nadat de extra leerkracht was ingezet om B te observeren en te begeleiden een eerste set van observatieverslagen ontvingen. Uit de verslagen bleek onder meer dat B bij incidenten betrokken was geweest. De afspraak was dat klagers hierover direct geïnformeerd zouden worden. Niet is gebleken dat dit is gebeurd. Tussentijds konden klagers ook niet overleggen met de (extra) leerkracht omdat de communicatie na de kerstvakantie via verweerder moest verlopen. Dat de schoolomgeving voor B onveilig is geweest heeft de Commissie niet kunnen vaststellen. Wel is de Commissie van oordeel dat de communicatie over de aanpak (algemeen en specifiek) onvoldoende geweest.

OORDEEL VAN DE COMMISSIE

De Commissie komt op grond van bovenstaande overwegingen tot het oordeel dat de klacht over de probleembeschrijving gegrond is en dat de klachten over de ondersteuning, communicatie en de veilige schoolomgeving gedeeltelijke gegrond zijn.

AANBEVELINGEN VAN DE COMMISSIE

De Commissie ziet geen aanleiding om andere aanbevelingen te formuleren dan die reeds uit de overwegingen blijken.

Aldus gedaan te Utrecht op 6 oktober 2014 door mr. R. van de Water, voorzitter,
W. Happee en drs. C.T.M. Jaartsveld, leden, in aanwezigheid van mr. A.A. Veraart, secretaris.

mr. R. van de Water
voorzitter

mr. A.A. Veraart
secretaris